

Dne 8. oktobra je napad prenehal. Ruske čete so se umaknile in naše čete so jih energično preganjale. Umikanje je bilo podobno begu. Medtem je bila ofenziva naše glavne vojske tako uspešna, da je sedaj Przemysl svoboden. Samo na vzhodni fronti še demonstrirajo ruske čete, najbrž da skrivajo svoje umikanje. Kanonada traja danes od ranega jutra. Z dovoljenjem trdnjavskega poveljnika sem obiskoval dan pozneje utrbo v skupini Siedliczka. To je edina točka v trdnjaski črti, kjer so Rusi v noči od 7. na 8. oktobra prodrli skozi različne ovire, ali hvala junaški posadki, katere se je borila tri in pol ure proti petkrat močnejšemu sovražniku, dokler ni prišla pomoč. Rusi, ki so prodrli, so plačali svoje drzno podjetje s smrtjo ali pa so bili vjeti, nobeden se ni vrnil. Še sedaj se vidijo sledovi grozne bitke, ki nima, kar se tiče grozovitosti para.

Pozneje smo poročevalci obiskali trdnjavo; ves čas čuli smo gromenje kanonov, ki je postajalo semtertja posebno močno. Posebno zanimiva je bila neka utrdba; ta je bila v 4 dnevem boju več kot 500 krat zadeta, blizu te utrdbi pa je padlo okoli 8000 ruskih krogelj. Iz te utrdbi same pa se je 3000 krat ustrelilo. Sovražnik se je približal utrdbi do 700 korakov; padlo je tukaj 5000 Rusov. Naši pa so izgubili vključ peklenskemu ognju le enega mrtvega in 7 ranjencev. Vse poškodbe, ki so se zadale naši utrdbi podnevi, popravili so naši vojaki ponoči. Zapovedoval jim je tukaj oberlajtnant Mikes. Okolica utrdbi bila je popolnoma prazna, vse drevje podrto; povsod je bila napravljena ograja iz trnjeve žice. Zadnja stran utrdbi se najlažje primerja z vinskimi kletmi. Na vse strani vodijo vojne železnice in brzojavne žice k zalogi municije. Na drevesih so se nahajala opazovališča za vodstvo ognja. Blizu utrdbi se je bil krvavi boj, katerega so se udeležili tudi deli graškega armadnega kora, torej štajerski vojaki. Sovražnik je bil vržen nazaj in je moral čez reko San pobegniti.

Glasom izjav trdnjavskega zapovednika se nahaja tretji armadni kor (torej naši vojaki) v izbornem stanju in se junaško vojskuje. Vojaške čete so izborno razpoložene. Tudi v sedanjih bojih ob reki San je naložena našim četam zopet sijajna naloga, kijo bo naš železni tretji kor gotovo zopet častno izvedel v svojo čast in v slavo domovine.

Vojska

divja in nikdo ne ve, kako dolgo bode trajala. V teh resnih časih kaže se pomen društva

,Rdeči križ,'

ki skrbi za ranjence vojne, posebno očitno. Prosimo torej vse, ki imajo čisto srce za našo domovino, da naj

žrtvujejo

za to prepotrebno društvo vsaj malo darilo!

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 26. oktobra v Lipnici*; v Lembergu*, okr. Šmarje pri Jelšah; v Ribnici**, okr. Marenberk; v Hausu**, okr. Schladming; pri Sv. Anži**, okr. Obdach; pri Sv. Jurju na Stifingi**, okr. Wildon.

Dne 27. oktobra v Ormožu (sejem s ščetinariji); v Gradcu (z uporabno živino).

Dne 28. oktobra na Muti**, okr. Ma-

renberk; v Gleisdorfu; v Windisch-Hartmannsdorfu, okr. Gleisdorf; v Koprivnici**, okr. Kozje; pri Sv. Lovrencu**, okr. Bruck; v Fürstfeldu**, pri Sv. Stefanu**, okr. Kirchbach; v Judenburgu; pri St. Janžu ob T., okr. Oberzeiring; v Gleinstätten**, okr. Arvež; v Gaishornu, okr. Rottenmann; v Slovenski Bistrici**, v Cmurku**, pri Sv. Tomažu**, okr. Ormož; v Mauritzenu, okr. Frohnlaiten; pri St. Jurju ob juž. žel., okr. Celje; v Gornjem Gradu**, v Voitsbergu**, pri Sv. Petru, okr. Oberwölz; v Mariboru*; v Imenem (svinjski sejem), okr. Kozje; v Ptuj (svinjski sejem).

Dne 29. oktobra na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Gradcu (sejem s klavno živino).

Dne 30. oktobra v Rogatu (svinjski sejem); v Gradcu (sejem s klavno živino).

Dne 31. oktobra v Brežicah (svinjski sejem; na Ptujski Gori*, okr. Ptuj).

Dne 1. novembra v Palfau, okr. St. Gallen; na Ptujski Gori, okr. Ptuj.

Dne 2. novembra v Eggersdorfu, okr. Gleisdorf; v Deutschlandsbergu**, v Breitenfeldu, okr. Feldbach; pri Sv. Vidu na Vogau**, okr. Lipnica; v Celju*.

Dne 3. novembra v Pišecah**, okr. Brežice; pri St. Ožbaltu**, okr. Oberzeiring; v Radgoni*; v Ormožu (sejem s ščetinariji); v Ptuj (sejem s konji in govedom); v Gradcu (sejem z rabno živino).

Dne 4. novembra v Steinu na Anži*, okr. Gröbming; v Lučanah (sejem z drobnico), okr. Arvež; v Konjicah*; pri Sv. Petru pri Preboldu*, okr. Celje; v Ptuj (svinjski sejem).

Dne 5. novembra na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Gradcu (sejem s konji in klavno živino).

Dne 6. novembra v Brežicah**, v Pichlu, okr. Bruck; v Feldbachu**, v Stainachu**, okr. Irdning; v Lembergu, okr. Hartberg; v Knittelfeldu**, pri Sv. Janžu**, okr. Arvež; v Wolfsbergu**, okr. Wildon; pri Sv. Lenartu**, pri Sv. Vidu**, okr. Ptuj; v Rogatu (svinjski sejem); v Wundschuh**, okr. Graška Okolica; v Ligistu**, okr. Voitsberg; v Kindbergu**, pri Novi cerkvi**, okr. Celje; na Rečici**, okr. Gornjigrad; v Gadcu (sejem z zaklano živino).

Dne 7. novembra v Brežicah (svinjski sejem); na Ponikvi**, okr. Šmarje pri Jelšah.

Kako se lahko shrani krompir in razno korenstvo, če ni primernih kleti na razpolago?

— Posebno letos kaže vse, da bo treba poskrbeti za to, da se ohrani čez zimo čim mogoče mnogo krompirja in korenstva. Vsak kmetovalec pa še dandanes nima primernih t. j. primerno vlažnih, ne zadublih in ne pregorkih kleti — shramb za te pridelke, marveč temu ravno nasprotno. Marsikateri ima sicer primerno shrambo, ali morda je ta za hranjenje večjih množin krompirja in korenstva premajhna. Prvi kakor drugi si bosta morala potem takem pomagati na kak drug način. V tem slučaju se da odpomoči s s takozvanimi podsipalnicami, t. j. z zemljo napravljenimi jamami na prostem. Poglejmo torej, kako se napravi podsipalnica. Najprvo se poravnava zemeljska površina približno 1,5 m na širokem in v potrebni dolžini, ter nakopiči, poprej skrbno prebran in osušen krompir ali korenstvo čez rob tega prostora, naj se dene ob robu kak slamnat svitek ali pa naj se izkopa na celem prostoru zemlja z lopato globoko. Nekak jarek pa se sme napraviti le tedaj, če ni nikake nevarnosti, da bi voda ostajala pod kupom krompirja ali korenstva. Zemljišče, na katerem se hoče napraviti podsipalnica, mora biti peščeno ilovnato ali pa ilovnato peščeno. Napravljeni kup naj se pokrije spočetka približno 5 cm na debelem s slamo in napravi kakih 60—100 cm od roba kupa krog in krog jarek. Zemljo iz jarka naj se vrže na slamo, s katero je kup pokrit, tako da bo slama z zemljo na tenkem pokritu. Ker pa se začne krompir ali korenstvo, spravljeno na kup, v kratkem potiti, zato se ne sme vrha kupa ali grebena z zemljo pokriti, da bo puh lažje uhajal iz kupa. Kakor hitro nastopi hujši mraz, naj se pokrije kup 1/2—1 m na debelem z zemljo in obenem dlan na debelo z gnojem, slamo ali pa listjem. Še boljše je, če se dene slamo in drugo enako med zemljo s katero se kup zasipa.

Spomladi, ko mraz popusti, naj se nekoliko

zemlje s kupa odgrne, da se shranjeni pridelek preveč ne ugreje in začne poganjati.

Nekoliko načinov o ravnanju z vinom. — Ravnatelj Zweifler je priredil na deželnem poskuševališču v Mariboru poskuse, da bi se uverilo, na kakšen način bi se dala napačna vina popraviti. Dosegel je pri teh poskusih naslednje rezultate: 1. Pri močnem, temnem vinu, ki je imelo okus in duh po plesnivcu, ni dosegel z dodatkom sezamovega olja posebnega uspeha; večje množine tega olja so podelile vinu močan duh po olju; dodatek 100 gr. Eponita (Eponit je iz rastlinskega olja zadobljeno novo čisto, ki se je doslej baje vsakrat dobro obneslo) na vsakih 100 l vina in filtriranje po šestih dneh je napravilo popolnoma svetlo vino, prijetnega okusa. 2. Z dodatkom 5 gr. natrijumovega bisulfita, 6 gr. želatine in 5 gr. tanina na vsakih 100 litrov, je zadobilo, močno porjavelo vino svitlo barvo. Tudi dodatek 40 gr. Eponita in 5 gr. natrijumovega bisulfita na vsakih 100 l vina je izvrstno učinkoval. 3. Dodatek 150 gr. ogljenčeve kislega apna, 12 gr. želatine in 10 gr. tanina na vsakih 100 l motnega in kislega vina, ki je imelo okus po sodu (12,7‰ skupne kisline) je vino lepo čistilo; vino je imelo čist okus in je postalo milo. Sezamovo olje ni nič izdalo; vino je dobilo okus in duh po tem olju. 4. Razbarvanje belega, iz črnega grozda napravljenega vina. To vino, ker je bilo preveč zagorele barve, je hotel razbarvati, da ga potem zveže z belim vinom. V enem slučaju je zadoštovalo 75 gr. Eponita na vsakih 100 l vina, v drugem pa šele 100 gr. 5. Popravljanje počrnele slivovke. Z uporabo tanina, in želatine oziroma posnetega mleka, še ni bilo mogoče zadobiti prave barve. Z dodatkom 230 gr. Eponita je postala slivovka, dasiravno se je le zelo počasi čistila, popolnoma čista in tudi ni imela nikakega postranskega okusa. Popolen uspeh pa se je doseglo šele z zopetnim destiliranjem, potem ko se je prililo slivovki poprej nekoliko vode.

Krma za mlado živino. — Nadzornik B. Schumy pravi, opiraje se na lastna opazovanja in izkušnje to le:

Pokladanje samega ovsa poleg sena stane preveč, zato naj se nadomesti del predragega ovsa z močnimi krmili n. pr. s semletimi oljnimi tropinami.

Za delni nadomestek ovsa se zelo priporoča semlete sezamove tropine, po katerih pridobi tele ne samo na teži, marveč stane tudi krma v obče manj.

Živina pridobi na živi teži oziroma prej doraste, samo če se ji poklada zadostna mežnina močnih krmil. Potrebno množino beljakovin mora dobiti žival na vsak način v zadostni meri. Kakor hitro žival primerne množine beljakovnatih snovi ne dobiva, potem je skoraj gotovo, da stane vsak kilogram prirastka na živi teži mnogo več, nego če teh ne dobiva.

Hranjenje sadja. Preden se sadje dene v sadno shrambo, naj se ista najprej prav dobro prezrači, nato okna zapre in zažvepla. Za vsak kubični meter prostora naj se vzame po 1 gr. žvepla, deno v kakšno kozico žrjavico in vrže nanjo to žveplo. Da se sadje dalj časa ohrani, mora biti shramba hladna in raji nekoliko bolj vlažna nego presuha. Zelo važno je, da nima sadna shramba nikakega tujega duha, kajti hranjeno sadje vleče razne duhove rado nase, in če se jih navzame, dobi njegovo meso zopern okus in duh. Ako je sadna shramba prevlažna, se razvijajo razne glivice, ki provzročajo potem gnitje sadja. Če se taka shramba prav pridno prezračuje, odvrne se od sadja tudi to nevarnost. Je pa shramba presuha, sadje premočno uvene. V takem slučaju naj se tlak shrambe večkrat poškopri z vodo, ali pa naj se postavi v njo posoda z vodo. Svetloba in poleg še gorkota provzročita prehitro zoritev sadja, zato naj se poskrbi, da bo shramba ne le hladna, ampak kolikor mogoče temna.

Krmenje z želodom je na pravem mestu samo pri prešičih, kajti samo te živali ga prav dobro izkoristijo in jim prav nič ne škoduje, med tem ko vpliva pri govedu in konjih več ali manj neugodno. Špeh prešičev, krmiljenih z želodom, je mnogo boljše od špeha z želodom nekrmljenih prešičev, on je jedrat, bolj gost in ima tudi izborn okus. Vsakemu pitelcu prešiču se da na dan lahko po 1/2—1 kg želoda. Ker pa vsebuje želod razmeroma le malo beljakovin, zato je treba,